

EVROPSKÁ KOMISE – TISKOVÁ ZPRÁVA

Komise provádí první kontrolu stavu Schengenu

Brusel 16. května 2012 – Více než 400 milionů Evropanů může v současnosti cestovat bez pasů po celém schengenském prostoru. Evropané každoročně uskuteční více než jednu a čtvrt miliardy cest, proto je nezbytná bdělost, aby bylo ochráněno právo občanů na volný pohyb. Komise dnes přijala zprávu o první „kontrolu stavu“. Jedná se o pololetní přehled o fungování schengenského prostoru, který přispěje k posílení politického vedení a spolupráce zemí účastnících se Schengenu. Ke zprávě jsou přiloženy pokyny, jejichž cílem je zajistit jednotný výklad a provádění vybraných pravidel v duchu solidarity.

„Schengen je jedním z nejvíce ceněných výdobytků evropské integrace. Občané EU si jej velmi považují a pro naši ekonomickou prosperitu je velkým přínosem. Do ochrany Schengenu se musí zapojit každý. Jejím začátkem je pravidelná a prospěšná debata v Evropském parlamentu a Radě, pro niž dnešní zpráva nabízí dobré východisko,“ uvedla Cecilia Malmströmová, komisařka pro vnitřní věci.

První zpráva, která se týká období od 1. listopadu 2011 do 30. dubna 2012, posuzuje zejména:

Situaci na vnějších hranicích schengenského prostoru a situaci v rámci schengenského prostoru

Tlaku na vnějších hranicích schengenského prostoru je intenzivně vystaven omezený počet rizikových oblastí: zejména jde o trasu ve východním Středomoří vedoucí přes Turecko do Řecka.

V posledních třech měsících roku 2011 bylo zjištěno téměř 30 000 neoprávněných překročení vnějších hranic – 75 % z nich se odehrálo právě na trase ve východním Středomoří.

Poté co byly zjištěny vážné nedostatky v Řecku, se Komise domnívá, že úsilí o kontrolu hranic musí zůstat prioritou, zejména pokud jde o vnější pozemní a námořní hranice. EU proto musí i nadále podporovat Řecko v úsilí o správu vnějších hranic, a to zejména tím, že mu pomůže efektivněji využívat příslušné finanční prostředky EU určené na řízení migrace.

Uplatňování schengenských pravidel

V průběhu šesti měsíců, na které se tato zpráva vztahuje, byly kontroly na vnitřních hranicích znovu zavedeny pouze dvakrát: Francií na hranici s Itálií (u příležitosti summitu skupiny G20 ve dnech 3. až 4. listopadu 2011) a Španělskem na hranici s Francií a na letištích v Barceloně a Gironě (v souvislosti se zasedáním Evropské centrální banky ve dnech 2. až 4. května 2012). Komise bude i nadále zajišťovat plné provádění pravidel EU, zejména pokud jde o policejní kontroly a překážky na vnitřních hranicích.

Kontroly řádného uplatňování těchto pravidel byly prostřednictvím schengenského hodnotícího mechanismu provedeny v několika zúčastněných státech. Jejich předmětem byly: vzdušné hranice v Maďarsku, na Maltě a ve Slovinsku; víza v České republice, Maďarsku, na Maltě a ve Slovinsku; činnost Pracovní skupiny SIS/SIRENE ve Finsku a Švédsku; policejní spolupráce na Maltě, ve Slovinsku, Švédsku, na Islandu a v Norsku; jakož i ochrana údajů v České republice, Maďarsku, Polsku, na Slovensku a Islandu. I když ze zprávy vyplývá, že v některých případech existuje určitý prostor pro zlepšení, žádné z těchto hodnocení neprokázalo takový typ nedostatků, který by si vyžádal okamžitý zásah Komise.

Postupy při vydávání víz a bezvízové režimy

Spuštění Vízového informačního systému (VIS) realizované dne 11. října 2011 se osvědčilo v prvním regionu zavádění (Alžírsko, Egypt, Libye, Mauretánie, Maroko a Tunisko). Do dvou let by k Vízovému informačnímu systému měly být po celém světě připojeny konzulární úřady všech států Schengenu.

Pokyny pro vydávání povolení k (dočasnému) pobytu a cestovních dokladů

Evropská komise zdůrazňuje, že je nutné, aby členský stát, který zamýšlí přijmout rozhodnutí ohledně vydávání povolení k pobytu, o tom včas uvědomil ostatní členské státy i Komisi. Pokud určitý přistěhovalec nespĺňuje podmínky pro cestování v rámci schengenského prostoru, měl by se daný členský stát, který vydává povolení k (dočasnému) pobytu, rozhodnout pro vydání takového (prozatímního) povolení k pobytu, které není rovnocenné krátkodobému schengenskému vízu. Členské státy by měly vhodně a efektivně informovat držitele takových dokumentů o podmínkách, za kterých mohou (nebo nemohou) cestovat v rámci schengenského prostoru.

Pokyny pro policejní opatření v příhraničních oblastech u vnitřních hranic

V příhraničních oblastech u vnitřních hranic mohou členské státy vykonávat policejní pravomoci s cílem ověřit, zda má určitá osoba právo k pobytu na jejich území. Kontroly však mohou být prováděny pouze namátkově v závislosti na vyhodnocení rizik.

Při posuzování slučitelnosti policejních kontrol v příhraničních oblastech u vnitřních hranic s schengenskými pravidly, je nutné prověřit, jakým způsobem jsou tyto kontroly prováděny v praxi. Komise potřebuje od členských států konkrétní statistické informace. Může proto požádat dotčený členský stát, aby jí předložil informace o kontrolách, které v určitém období prováděl na hranicích, jakož i o tom, jak tyto kontroly přispěly k dosažení cílů stanovených v jeho právních předpisech nebo strategiích, tj. při boji proti přeshraniční trestné činnosti.

Souvislosti

V září 2011 Komise předložila návrhy na posílení efektivity a legitimacy schengenského systému ([IP/11/1036](#) a [MEMO/11/606](#)).

Ve svém sdělení „*Správa Schengenu – posílení prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích*“ Komise podrobně popsala svůj záměr předložit orgánům EU dvakrát ročně přehled o fungování Schengenu.

První, dnes přijatá zpráva nabízí východisko pro diskusi v Evropském parlamentu a v Radě a přispívá k posílení politického vedení a spolupráce mezi 26 zeměmi, které jsou součástí schengenského prostoru, tj. všechny členské státy EU (s výjimkou Spojeného království, Irska, Rumunska, Bulharska a Kypru) a Island, Norsko, Švýcarsko a Lichtenštejnsko, které nejsou členy EU.

Více informací

Internetové stránky Cecilie Malmströmové, komisařky pro vnitřní věci:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/malmstrom/welcome/default_en.htm

Internetové stránky GŘ pro vnitřní věci:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/index_en.htm

Kontaktní osoby:

[Michele Cercone](#) (+32 22980963)

[Tove Ernst](#) (+32 22986764)